

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
JOAN ODINA, conseller delegat
ORIOL HUGUET, director general
JOSEP PLANAS, director financer
ESTHER CARALPS, directora de màrqueting i comunicació
PATRÍCIA TARRIDA, cap de distribució
JOAN SERRA, cap de sistemes

**L'OPCIÓ DE RETIRAR L'ESTATUT
I AVANÇAR LES ELECCIONS**

Ramon Tremosa
i Balcells

Professor de teoria econòmica a la UB
www.ramontremosa.com

EN SÍNTESI

Negociar sense els números

El dilema del presoner

El dilema del presoner és un joc ideat per Albert William Tucker ara fa cinquanta anys, que s'ha fet servir molt en economia, biologia evolutiva o teoria política i social. El joc considera dos presoners que estan incomunicats entre si, als quals el vigilant planteja la possibilitat de delatar l'altre presoner, amb la finalitat de salvar-se a si mateix d'una elevada condemna. En un crim sense proves, el joc de Tucker conclou amb la condemna de tots dos presoners, ja que tots dos acaben traïent-se mútuament.

LA NEGOCIACIÓ DE L'ESTATUT A MADRID EM RECORDA dia sí dia també aquest joc. Els presoners serien els dos partits catalans que encara no s'haurien avingut a la retallada de l'Estatut, mentre que de vigilants n'hi hauria de dues menes: un d'idealista, Francisco Caamaño, amic del president Zapatero i diuen que de tarannà semblant, i dos de realistes, Alfredo Pérez Rubalcaba i Miguel Ángel Fernández Ordóñez, homes d'Estat i professionals del poder real. Finalment, no sabia com classificar els negociadors catalans d'un partit que no se sap, abans d'entrar a negociar, a quin costat de la taula s'asseuran. Aquesta és una aportació catalana al dilema del presoner, d'una sofisticació i complexitat tan elevada que escapa a la meua capacitat de comprensió en termes de teoria de jocs.

AIXÍ, ELS VIGILANTS HAURIEN DIT PER SEPARAT A cada presoner català que l'altre accepta les rebaixes estatutàries que ell no accepta. La intenció del joc és aconseguir que tots dos presoners acceptin la retallada, per por de quedar-se sol defensant una oposició a l'acord i d'aparèixer com el causant d'un fracàs negociador. Aquesta tàctica voldria crear desconfiança entre els partits catalans per forçar un acord a la baixa, però podria ser contrarestanta si els dos presoners es comunicuessin i cooperessin entre si.

EL PRESIDENT ZAPATERO SERIA EL DIRECTOR DE la presó, en un rol semblant al que va jugar Adolfo Suárez fa 25 anys. Havent esdevingut president sense esperar-ho, també semblaria disposat a fer història amb l'Estatut, arribat el cas fins i tot contra el seu propi partit. Els bascos llavors ho van saber aprofitar en ser, però, el nacionalisme democràtic, i no altres partits bascos, qui va liderar la recuperació de l'autonomia a Madrid. És il·lustratiu Xabier Arzalluz a les seves memòries *Así fue*, quan explica que Alfonso Guerra els deia que no tenien més remei que acceptar la Constitució. Arzalluz valorava els avenços però avisava que no acceptarien qualsevol cosa.

EL PNB SEMPRE HA ESTAT PARTIDARI DEL pragmatisme enfront del maximalisme d'Herri Batasuna ("cal anar ocupant gradualment tota quota de poder que se'ns posi a l'abast"), però també ha estat creïble quan amenaçava de plantar-se. Així, l'abstenció del PNB en la votació de la Constitució seria tot un encert, segons valora avui Arzalluz. I des del 2001, amb l'amenaça d'una consulta sobre la consulta ("vostè creu que el poble basc té dret a decidir el seu propi futur?"), no hi ha a Madrid qui gosi tocar un pèl del concert econòmic, a més de guanyar el PNB algun llençol d'autogovern a cada bugada.

GUILLEM CIFRE

“Al País Basc han avançat molts cops les eleccions i això no ha impedit que l'economia progressés, alhora que s'anava guanyant espai per a la pau”

EL NOSTRE JOC ESTATUTARI A MADRID VA COMENÇAR la setmana passada amb filtracions del diari *El País*, que publicava l'articulat alternatiu del govern central al mateix temps que començava la negociació. El passat dia 21 el seu editorial exigia "abreujar l'espectacle: no seria gens bo tenir el país atrapat durant sis mesos en un debat tan contaminant". Curiós alligament ecologista. Qui ha allargat, però, la negociació de l'Estatut en la fase catalana durant quasi dos anys ha estat el PSC, amb una llarga elaboració d'una primera versió del text sobiranista. Al juliol passat, i després del manifest dels intel·lectuals, tots els jugadors van haver de posar-se "les ulleres d'entendre-hi" i començar unes rebaixes d'estiu a corre-cuita que quasi acaben en rematada total del text. Alhora, el vigilant Solbes fa temps que ofereix IRPF a canvi de recuperar IVA; al set-

manari *El Temps* d'aquesta setmana hi ha un il·lustratiu quadre que compara els avantatges del segon amb els inconvenients del primer.

MENTRESTANT, EL PERIODISTA JOSEP MARIA URETA confessava a *El matí de Catalunya Ràdio*, el passat 20 de desembre, que les balances fiscals "eren impublicables perquè serien un autèntic escàndol". Essent com és un periodista molt ben informat, què vol dir exactament l'amic Ureta? Curiosament, també la setmana passada la fundació privada Funcas, l'única que feia estimacions de balances fiscals a Espanya des del 1996 (any en què el govern espanyol va tancar l'aixeta de les dades oficials per calcular-les), ha deixat de publicar el dèficit fiscal de Catalunya, el qual havia estat estimat per a l'any 2003 en 14.230 milions d'euros. Potser era encara més gran a l'any 2004?

RETIRAR L'ESTATUT I ANTICIPAR ELECCIONS SERIA potser la millor carta de què disposen encara els nostres dos presoners. Llavors es veuria el suport del "si guanya Zapatero, guanya Catalunya". Al País Basc han avançat molts cops les eleccions i això no ha impedit que l'economia progressés, alhora que s'anava guanyant espai per a la pau. Per contra, l'oasi català no ha estat sempre garantia de creixement econòmic, atès l'estancament català en el context europeu des del 1997 ençà. Aviat veurem el desenllaç del dilema del presoner i si, per aquelles coses que de vegades passen, s'acaba convertint en dilema per al vigilant.

Marçal
Sintes

Imaginïn-se que algú se'ls queda la targeta de crèdit. Aquest algú fa servir la targeta com li plau. A vostè, que ha de viure cada vegada més humilment, li agradaria poder recuperar la targeta, però l'altre, molt més fort, s'hi nega en rodó, mentre l'acusa de ser un insolidari i de no pensar en els altres. Això el sobta, perquè a vostè a l'escola i a catequesi li havien ensenyat que s'és solidari quan s'ajuda voluntàriament, no quan li agafen els quartos sense permís. Al cap d'un temps li vénen ganes de saber a quant puja aquesta *solidaritat*, és a dir, quant és el que anualment li sostreu l'individu a base de rascar la targeta. Bé que hi dec tenir dret, que reflexiona. Doncs sorpresa: l'altre no li ho vol dir. Primer l'engega a passeig i més tard li dona allargues vagament tècniques. Vostè conclou que si l'atraquessin directament almenys sabria què li han pres.

S'acaba l'any i el govern espanyol incomplirà la seva promesa i el mandat de les Corts espanyoles de donar a conèixer enguany les balances fiscals —la diferència entre el que un territori aporta a l'Estat i el que aquest li retorna— autonòmiques. Sabem que la relació és avui enormement deficitària per a Catalunya (11.000, 15.000 milions l'any?), però d'aquesta l'aportació catalana no en tenim un reconeixement concret per part de l'Estat. Mentrestant, CiU i el tripartit negocien amb Zapatero sobre el futur finançament de Catalunya. Però, ¿com s'entén que ho facin sense les balances fiscals sobre la taula, sense disposar dels números? ¿Per què en comptes de plantar-se el CiU, PSC, ERC i Iniciativa s'hi avenen? No s'entén.
m.sintes@hotmail.com